

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ
EKONOMICZNO - TECHNICZNYCH
W GLIWICACH

"W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko miał,
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi,
ale i dla drugich."

Jan Paweł II

Spis treści

- I. Podstawy prawne Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
- II. Misja i wizja szkoły. Model absolwenta
- III. Ceremoniał tradycje i obyczaje szkolne. Sztandar szkolny
- IV. Podstawa programowa kształcenia ogólnego i kształcenia zawodowego
- V. Cele wychowawcze szkoły
- VI. Profilaktyka szkolna
- VII. Praca wychowawczo-profilaktyczna nauczycieli
- VIII. Prawa i obowiązki uczniów
- IX. Współpraca szkoły z rodzicami
- X. Metody i sposoby działania
- XI. Realizacja działań wychowawczych
- XII. Monitorowanie działań

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948
2. Konwencja o Prawach Dziecka ONZ z 20 listopada 1989 r
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., art. 48 ust.1, art. 53 ust. art. 72 ust. 1;
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (DZ. U. z 2006 r. Nr 97 poz. 674 ze zm.),
6. Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61 poz. 624 ze zm.),
7. Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4 poz. 17),
8. Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
9. Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
10. Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 875).
11. Statut Zespołu Szkół Ekonomiczno-Technicznych w Gliwicach

II. MISJA I WIZJA SZKOŁY. MODEL ABSOLWENTA

Zespół kształci w oparciu o misję:

„Naszą misją, jest kształcenie obywateli na miarę potrzeb XXI wieku, czyli z właściwym zasobem wiedzy, rozwijających własne zainteresowania, otwartych na świat i inne kultury, a w konsekwencji przygotowanych do poruszania się po europejskim rynku pracy”.

Wizja Zespołu Szkół Ekonomiczno-Technicznych brzmi:

„Chcemy, aby nasza Szkoła umacniała swoją pozycję, jako zespół szkół kształcących na kierunkach ekonomicznych i technicznych oraz elastycznie reagowała na potrzeby rynku pracy, poprzez weryfikację i dostosowywanie oferty kształcenia.

Model absolwenta

Celem kształcenia zawodowego jest nie tylko przygotowanie uczących się do wykonywania pracy w konkretnych zawodach, ale także poruszanie się po rynku pracy i elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące w otoczeniu społeczno - gospodarczym.

Przynależność do społeczności szkolnej pozwala także na kształtowanie różnych postaw i modeli przygotowujących do szerszego funkcjonowanie w społeczeństwie. Dlatego dążymy do tego, aby nasz absolwent:

- posługiwał się poprawną polszczyzną i dbał o kulturę słowa zarówno w życiu zawodowym jak i społecznym,
- posiadał niezbędną wiedzę i umiejętności do wykonywania pracy w swoim zawodzie,
- umiał się dostosować do zasad i warunków obowiązujących w danym zakładzie pracy czy innym środowisku, w którym przyjdzie mu funkcjonować,
- był otwarty na uczenie się przez całe życie, co pozwoli mu elastycznie reagować na zmiany zachodzące na rynku pracy,
- poszukiwał, odkrywał i rozwijał swoje zainteresowania a także był otwarty na kontakt z szeroko rozumianą kulturą,
- umiał współdziałać w grupie, zarówno zawodowej jak i społecznej z poszanowaniem postaw i poglądów innych pozostałych członków,
- potrafił zaprezentować i wykorzystać w życiu swoje umiejętności zawodowe i pozytywne cechy osobowości,

- posiadał zdolność do samokontroli i samooceny swoich działań ze szczególnym uwzględnieniem przewidywania i ponoszenia konsekwencji podjętych lub zaniechanych działań.

III. CEREMONIAŁ, TRADYCJE I OBYCZAJE SZKOLNE

TRADYCJE SZKOŁY:

Istotnym elementem pracy wychowawczej w naszej szkole są uroczystości związane z obchodami ważnych świąt państwowych oraz imprezy kulturalno -rozrywkowe, tradycyjnie ujmowane w corocznie opracowanym i aktualizowanym kalendarzu imprez.

Uroczystości i imprezy charakteryzuje wysoki poziom pod względem organizacyjnym i artystycznym.

W ich przygotowaniu uczestniczą: uczniowie naszej szkoły, ich rodzice i opiekunowie, nauczyciele, pracownicy administracyjni szkoły i zaproszeni goście.

Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzania uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i samej celebracji sztandaru, stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości imprez szkolnych.

Ceremoniał jest ważnym elementem szkolnego programu wychowawczego. Nawiązuje on bowiem do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych oraz Ojczyzny. Kształtuje w uczniach postawy patriotyczne i uczy szacunku do tradycji narodu polskiego i jego symboli.

Sztandar Szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski– Narodu– Ziemi, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Gromadzi wokół siebie i jednoczy młodzież, nauczycieli i rodziców, tak jak kiedyś jednoczył średniowiecznych rycerzy czy naród polski w okresie niewoli.

Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi, a przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji, właściwych postaw jego poszanowania. Sztandar jest przechowywany na terenie szkoły w zamkniętej gablocie. W tej samej gablocie znajdują się insygnia poczty sztandarowego. Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie wyróżniający się w nauce, o nienagannej postawie, wzorowym zachowaniu w następującym składzie:

Chorąży (sztandarowy) i asystujący. Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie. Uczniowie: ciemne spodnie i biała koszula. Uczennice: białe bluzki i ciemne spódnice. Insignia poczty sztandarowej: biało-czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze, białe rękawiczki.

Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły dotyczy głównie:

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego ,
- Ceremonii ślubowania klas pierwszych,
- Uroczystościach rocznicowych – Odzyskania Niepodległości i Konstytucji 3 Maja,
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego.

Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową oraz w uroczystościach religijnych: mszach św., uroczystościach pogrzebowych i innych.

Chwyty sztandaru: postawa zasadnicza - sztandar położony na trzewiku drzewca przy prawej nodze na wysokości czubka buta. Drzewce przytrzymywane prawą ręką na wysokości pasa. Lewa ręka jak w postawie zasadniczej. postawa „spocznij”- sztandar trzymany przy prawej nodze jak w postawie "zasadniczej". Chorąży i asysta w postawie "spocznij". postawa „na ramię”- chorąży prawą ręką (pomagając sobie lewą) kładzie drzewce na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45° w stosunku do ramienia. Prawa ręka wyciągnięta wzdłuż drzewca. postawa „prezentuj” - z postawy "zasadniczej" chorąży podnosi sztandar prawą ręką i pionowo do góry wzdłuż prawego ramienia (dłoń prawej ręki na wysokości barku). Następnie lewą ręką chwytając drzewce sztandaru tuż pod prawą i opuszcza prawą rękę na całej jej długości, obejmując dolną część drzewca. Asysta w postawie "zasadniczej". salutowanie sztandaru w miejscu- wykonuje się z postawy „prezentuj” – "Chorąży robi zwrot w prawo skos z równoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyla sztandar do przodu pod kątem 45°. Po czasie "salutowania" przenosi sztandar do postawy "prezentuj." 12 salutowanie sztandarem w marszu - z położenia "na ramię" w taki sam sposób jak przy salutowaniu w miejscu. Komendy: „na prawo patrz” - pochyla sztandar, „baczość” - bierze sztandar na ramię.

IV. PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO I KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO.

CELE KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

- 1) Przyswojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk.
- 2) Zdobywanie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.
- 3) Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

UMIEJĘTNOŚCI ZDOBYWANE PRZEZ UCZNIĄ W TRAKCIE KSZTAŁCENIA

- 1) Czytanie-umiejętność rozumienia, wykorzystania i refleksyjnego przetwarzania tekstów, prowadząca do osiągnięcia własnych celów, rozwoju osobowego oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
- 2) Myślenie matematyczne -umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym.
- 3) Myślenie naukowe- umiejętność wykorzystania wiedzy o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów.
- 4) Umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w językach obcych
- 5) Umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi.
- 6) Umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania i krytycznej analizy informacyjnej.
- 7) Umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się
- 8) Umiejętność pracy zespołowej.

CELE I ZADANIA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Kształcenie zawodowe jest realizowane w szkołach ponadpodstawowych: branżowej szkole I stopnia, technikum, branżowej szkole II stopnia oraz szkole policealnej. Kształcenie zawodowe jest także realizowane na kwalifikacyjnych kursach zawodowych prowadzonych przez podmioty, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), oraz na kursach umiejętności zawodowych, o których mowa w przepisach w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

Celem kształcenia zawodowego jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.

Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności:

- idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego,
- mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

V. CELE WYCHOWAWCZE SZKOŁY

Pierwsze i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci posiadają rodzice. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Wynikają stąd dwie ważne konsekwencje:

- 1) kierunek działalności wychowawczej szkoły nie może być sprzeczny z wolą rodziców,
- 2) nauczyciele nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za efekty wychowania.

Głównym prawem i obowiązkiem każdego ucznia w szkole jest nauka, a także uczestniczenie w zajęciach szkolnych. W szkole uczniowie winni kształcić swoje umiejętności wykorzystywania zdobywanej wiedzy, aby w ten sposób lepiej przygotować się do pracy w warunkach współczesnego świata. Dlatego też nauczyciele stwarzają warunki uczniom do nabywania następujących umiejętności:

- 1) planowania, organizowania i oceniania własnego uczenia się, przyjmowania coraz większej odpowiedzialności za własną naukę,
- 2) skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentacji własnego punktu widzenia i brania pod uwagę poglądów innych ludzi, poprawnego posługiwania się językiem ojczystym i przygotowania do publicznych wystąpień,
- 3) efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie, budowania więzi międzyludzkich, podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji,
- 4) poszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- 5) odnoszenie do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenia potrzebnych doświadczeń i nawyków,

- 6) rozwoju sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań,
- 7) przyswajania sobie metod i technik negocjacyjnych, rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.

Wszystkie osoby pełniące w szkole różnorodne funkcje, od dyrektorów szkoły, nauczycieli poprzez uczniów wraz z rodzicami, aż do pozostałych pracowników szkoły, są wychowawcami i powinni wychowywać swoją osobowością oraz zachowaniem.

Wychowanie to ogromna odpowiedzialność a doświadczenie podpowiada, że to także nieustanne niespodzianki w zachowaniu uczniów, bo **DZIECI UCZĄ SIĘ TEGO, CZYM ŻYJĄ** (Dorothy Law Nolte)

- **Jeżeli dziecko żyje w ciągłym krytycyzmie, nauczy się potępiać.**
- **Jeżeli dziecko żyje otoczone wrogością, nauczy się walczyć.**
- **Jeżeli dziecko żyje z uszczypliwością, nauczy się wstydu.**
- **Jeżeli dziecko żyje otoczone poczuciem krzywdy, nauczy się czuć winne.**
- **Jeżeli dziecko żyje w atmosferze tolerancji, nauczy się cierpliwości.**
- **Jeżeli dziecko żyje w atmosferze podtrzymującej je na duchu, pozna swoją wartość i będzie silne.**
- **Jeżeli dziecko żyje w atmosferze pochwał, nauczy się doceniać innych.**
- **Jeżeli dziecko żyje w sprawiedliwości, nauczy się sprawiedliwości.**

- **Jeżeli dziecko żyje w poczuciu bezpieczeństwa, nauczy się wiary.**
 - **Jeżeli dziecko żyje w atmosferze akceptacji, nauczy się akceptować siebie.**
 - **Jeżeli dziecko żyje w akceptacji i miłości odnajdzie i pokocha siebie i cały świat.**
- Odnajdzie siebie.**

CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

1. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia uwzględniający jego predyspozycje psychiczne, emocjonalne, intelektualne, środowisko rodzinne i kulturowe.
2. Wpajanie wartości moralnych pozwalających dokonywać wyborów z zachowaniem sprawiedliwości, tolerancji, solidarności, demokracji i wolności, szacunku dla siebie i innych, czyli szeroko pojętych wartości humanistycznych.
3. Ukazywanie chrześcijańskiej wizji człowieka i świata z poszanowaniem odrębności wyznaniowej w duchu ekumenizmu i tolerancji.
4. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich przy jednoczesnym otwarciu na wartości innych kultur Europy i świata
5. Troska o wysoki stopień kultury osobistej we wszystkich jej aspektach oraz kształtowanie pozytywnych wzorów dojrzałego funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie
6. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych
7. Tworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz wspieranie ich w wyborze dalszej drogi życiowej
8. Rozwijanie dociekliwości poznawczej, samodzielności i kreatywności myślenia.
9. Rozwijanie poczucia konieczności kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
10. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych oraz kształtowanie postawy dialogu i umiejętności współdziałania.
11. Integrowanie społeczności szkolnej.

VI Profilaktyka

Profilaktyka to podejmowanie działań, skierowanych do różnych grup, we współpracy

z różnymi środowiskami i instytucjami które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych. Działania profilaktyczne prowadzone są na trzech poziomach, w zależności od stopnia ryzyka:

Profilaktyka uniwersalna skierowana jest do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka – całej społeczności szkolnej. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji.

Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowane są przede wszystkim przez nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych.

Profilaktyka selektywna skierowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. Profilaktyka selektywna koncentruje się na zagrożonych grupach młodzieży, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Działania w zakresie profilaktyki selektywnej prowadzone są przez psychologów i pedagogów szkolnych, specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, a także wykwalifikowanych realizatorów programów profilaktycznych.

Profilaktyka wskazująca skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

Profilaktyka szkolna

W obecnych czasach, w obliczu przemian społeczno – ekonomicznych, kiedy coraz więcej rodzin traci pracę, znajduje się w trudnej sytuacji materialnej odbija się to głęboko na prawidłowym dorastaniu młodych ludzi.

O tym, czy ten fakt będzie miał długotrwałe, negatywne skutki decyduje wiele czynników, między innymi wiek dziecka, jego poziom dojrzałości, cechy

osobiste, dostępne zasoby. Według teorii resilience / umiejętność odbicia się od dna, elastyczność, sprężystość, regeneracja sił/ dzieci z grupy ryzyka nie zawsze trzeba uznać, że są na pozycji przegranej. Koncepcja ta mówi, że są to dzieci, które posiadają tajemnicza moce, które pozwalają im przetrwać w ekstremalnie trudnych warunkach i mimo wszystko rozwijać się prawidłowo. Ta adaptacja zależy od wielu czynników, które nazywamy chroniącymi i wspierającymi rozwój zwane też czynnikami dobrostanu. Dzieci walczące z przeciwnościami życiowymi nie mogą osiągnąć odporności same. Potrzebują miłości, opieki i wsparcia ze strony dorosłych- rodziców, nauczycieli lub innych osób z otoczenia. Badania wskazują, że kluczową rolę w budowaniu odgrywają nauczyciele na każdym etapie kształcenia. Adekwatne wymagania, dawanie pozytywnych informacji zwrotnych, bycie w roli powiernika, buduje motywację ucznia i daje mu poczucie bezpieczeństwa.

W rozumieniu potocznym profilaktyka oznacza ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi.

W szkole profilaktyka oznacza wszelkie oddziaływania pedagogiczne, zapobiegające pojawianiu się oraz utrwalaniu cech niepożądanych, przy jednoczesnym promowaniu cech wartościowych.

Okres dorastania to czas szczególnie podatny na zakłócenia i podejmowanie zachowań ryzykownych, czyli działań zwiększających prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych psychologicznych, społecznych i zdrowotnych konsekwencji.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest więc chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo - profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych korzystając ze specjalistycznej pomocy.

Działania profilaktyczne w stosunku do młodzieży skierowane są do wszystkich osób zaangażowanych w proces wychowania: uczniów (zespołów klasowych, samorządu uczniowskiego), rodziców, nauczycieli (zespoły wychowawców i przedmiotowe nauczycieli) oraz personelu pomocniczego.

Szkolny program profilaktyki opiera się na rozumieniu profilaktyki jako procesu zmierzającego do wspierania pełnego rozwoju uczniów w zakresie zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego, a także wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu oraz ograniczania i likwidowania czynników zaburzających ten rozwój i zdrowe życie. Budując i modyfikując program opieraliśmy się na:

systemowym modelu profilaktyki zakładającym, iż niewłaściwe zachowania ucznia są wypadkową zależności zachodzących w środowisku szkolnym i domowym, a do osiągnięcia pożądaných efektów konieczna jest współpraca pomiędzy nauczycielami, dyrekcją szkoły, uczniami i rodzicami,

Na podstawie obserwacji skuteczności działań podjętych w ramach programu wychowawczego i profilaktycznego w ubiegłych latach, uważamy za konieczne kontynuowanie realizacji większości celów. W myśl nowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, nadal istotnym elementem profilaktyki naszej szkoły będzie przeciwdziałanie negatywnym skutkom stosowania używek, poprzez propagowanie zdrowego trybu życia i zapewnienie rodzicom, uczniom i nauczycielom dostępu do informacji na temat zagrożeń związanych ze stosowaniem używek. Działalność ta według ministerstwa obejmuje przede wszystkim zadania z zakresu profilaktyki uniwersalnej prowadzonej w dużych grupach bez wcześniejszych badań przesiewowych pod kątem ryzyka narkomanii w założeniu, że wszyscy członkowie danej populacji są w równym stopniu zagrożeni inicjacją zażycia narkotyków. Przepisy rozporządzenia zwracają uwagę na podniesienie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w oparciu o przeprowadzoną diagnozę i szeroką współpracę środowiska szkolnego i pozaszkolnego. Dlatego w nowym programie szczególnie nacisk położymy na realizację tej działalności. Postaramy się stworzyć uczniom warunki do samorealizacji, stawania się zdrowym fizycznie, psychicznie i społecznie.

Będziemy przeciwdziałać czynnikom szkodliwym dla zdrowia (stresom, różnego rodzaju zagrożeniom, przemocy. Rozwijając zainteresowania i system wartości uczniów. Kształtować właściwe postawy społeczne wobec problemu uzależnień.

Punktem wyjścia programu jest diagnoza problemów środowiska szkolnego i lokalnego dokonywana na podstawie obserwacji i spostrzeżeń nauczycieli, rodziców oraz uczniów, współpracy ze specjalistami z placówek pomocy dziecku i rodzinie, analizy dokumentacji szkolnej. Na bazie uzyskanych wyników konstruowany jest Program, zadaniem jest trafić w aktualne potrzeby placówki. Celem nadrzędnym Programu jest podejmowanie kompleksowych działań profilaktycznych chroniących i wspierających prawidłowy rozwój młodego człowieka.

VII. PRACA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA NAUCZYCIELI

Każdy nauczyciel wywiera wpływ wychowawczy. Nauczyciel czy tego chce czy nie, zawsze wywiera wpływ na uczniów. Zarówno wtedy, kiedy działa właściwie, jak i wtedy gdy postępuje negatywnie - tym samym wpływa na zachowania, sposób myślenia i obycia młodzieży. W wychowaniu szkolnym chodzi o to, aby ten wpływ był pozytywny, aby był podporządkowany misji wspierania wszechstronnego rozwoju ucznia jako człowieka.

Dlatego też w swojej pracy wychowawczej nauczyciele powinni:

1. Szanować i uczyć poszanowania godności każdego człowieka oraz szacunku do życia ludzkiego.
2. Kierować się we wszystkich swoich działaniach prawdą i umiłowanie prawdy przekazywać wychowankom.
3. Uczyć rozróżniania dobra od zła, umacniając w młodym człowieku dobro.
4. Uczyć miłości do kraju ojczystego i własnego regionu, tradycji i szeroko pojętej kultury narodowej i regionalnej.
5. Przekazywać ogólnoludzkie wartości, wzorce postępowania, proponować zachowania ułatwiające dobre wybory.
6. Ukierunkowywać zachowania ucznia i korygować ich negatywne przejawy.
7. Stwarzać warunki w szkole do wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów.
8. Uczyć rozwiązywania problemów i konfliktów.
9. Uczyć samodzielności, odpowiedzialności za siebie i za innych.
10. Rozbudzać zainteresowania uczniów.
11. Poświęcić uczniom czas, służyć pomocą a także radą.
12. Udzielać uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.
13. Konsekwentnie stosować nagrody i kary.
14. Analizować przyczyny niepowodzeń wychowanka oraz informować rodziców o jego postępach.
15. Rozwiązywać problemy wychowawcze wynikłe w danej klasie oraz problemy uczniów.

WYCHOWAWCA

1. Opracowuje, w oparciu o „Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły” klasowy plan wychowawczo-profilaktyczny (w porozumieniu z uczniami i rodzicami).
2. Podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej, wpływa integrująco na klasę.

3. Jest otwarty, cierpliwy, przyjazny, tolerancyjny, sprawiedliwy, opiekuńczy.
4. Współpracuje z rodzicami i pedagogiem w celu poprawy frekwencji wśród uczniów.
5. Zna ucznia i jego problemy.
6. Rozpoznaje potrzeby i wraz z pedagogiem szkolnym dostosowuje formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, którzy jej wymagają.
7. Mądrze towarzyszy uczniowi na drodze jego rozwoju.
8. Jest rzecznikiem swojej klasy.
9. Swoją osobą daje dobry przykład wychowankom.
10. Utrzymuje stały kontakt z rodzicami, organizuje spotkania klasowe rodziców.
11. Uczestniczy w życiu szkoły wraz z wychowankami.
12. Kieruje wszystkimi wycieczkami .
13. Czuwa nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, współpracuje z nauczycielami poszczególnych przedmiotów, którzy uczą w jego klasie.
14. Współpracuje z rodzicami w zakresie poprawy frekwencji uczniów.
15. Rzetelnie i systematycznie prowadzi dokumentację klasową

KILKA MĄDROŚCI NAUCZYCIELSKICH

1. Wiem, że przyszłość moich wychowanków w dużym stopniu zależy ode mnie.
2. Nigdy nie poniżam godności ucznia. Poniżony zawsze odpląca złem.
3. W konflikcie z uczniami nie gorączkuję się. Jestem sędzią a nie stroną.
4. Autorytet nie polega na wzbudzaniu strachu, ale na kompetencji, sprawiedliwości, konsekwencji wymagań. Wymagania nie wykluczają życzliwości.
5. Nie zrzędzę, nie pouczam. Czyn jest lepszy od gadania, przykład lepszy od instrukcji.
6. Nie jestem nieomylny. Mądrość polega na przyznaniu się do błędu i naprawieniu go.
7. Jestem cierpliwy. Uczniowie mają prawo myśleć i działać wolniej ode mnie.
8. Nie lekceważę własnych poleceń. Zawsze kontroluję ich wykonanie.
9. Lekcja jest dla uczniów - nie dla mnie. Mój sukces powstaje tylko z sukcesów moich uczniów.
10. Nie spodziewam się powierzchownej wdzięczności wychowanków. Jeśli zaszczipię im lepszą stronę mojej osobowości - będą mi wdzięczni przez całe życie

NAUCZYCIELOM KU UWADZE

1. Jeśli dziecko zaprzecza lub sprzeciwia się tobie - zatrzymaj się, pomyśl, może to nie ty, lecz ono ma rację.
2. Dziecko spontanicznie odrzuca przemoc i sztuczność - niech jego bunt i słowa krytyki będą dla ciebie wskazówką, iż idziesz błędną drogą.
3. Nie ponaglaj dziecka - ono spełni każdą swoją powinność i każdą twoją prośbę, bez pośpiechu i nerwowości.
4. Nie myl spokoju z opieszałością: urodą każdego dziecka jest spokój i umiłowanie wolności i one to - nie opieszałość, nie lenistwo - najlepiej charakteryzują jego działanie.
5. Uważnie słuchaj refleksji, odczuć i spostrzeżeń dziecka, znajdziesz tam tyle świeżości, prawdy i uroku młodości. Nawet jeśli się z nim nie zgadzasz, uszanuj jego zdanie.
6. Spostrzeżenia i intuicje dziecka na temat ludzi są zadziwiająco trafne i na tyle głębokie, iż spokojnie możesz im zaufać.
7. W chwilach słabości i zwątpienia dziecko potrzebuje twojej serdeczności; nie okazuj mu niezadowolenia zwłaszcza wtedy, kiedy wydaje się niemiłe i niesympatyczne w swoich zachowaniach - ono też ma powody do zmartwień.
8. Nie lekceważ rozterek duchowych i dylematów dziecka - u ich podstaw tkwi bowiem silne poczucie winy za wszelkie zło w rodzinie. Szukaj w rodzicach sprzymierzeńców i bądź bardzo powściągliwy i ostrożny w swoich sądach na ich temat.
9. Jeśli zranisz dziecko ostrym słowem, małostkowością lub zdenerwowaniem - miej przynajmniej odwagę przyznać się do tego przed samym sobą.
10. Wspomagaj dziecko miłością i dobrym słowem, nie naginaj go i nie krytykuj - ono i tak pójdzie własną drogą, drogą tworzenia.

Michał J. Kawecki

VIII. PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIÓW

Uczeń jako członek społeczności szkolnej posiada swoje prawa i obowiązki.

1. Prawa ucznia:

- Prawo do uzyskania rzetelnej wiedzy przygotowującej do podjęcia pracy zawodowej lub nauki na wyższych uczelniach.
- Możliwość zwracania się w każdej sprawie do wychowawcy, dyrekcji, nauczycieli, katechetów, w celu uzyskania pomocy.
- Prawo do rozwijania własnych zainteresowań i twórczości w ramach samorządu uczniowskiego, wycieczek i wszelkich innych zorganizowanych form życia szkolnego.
- Prawo do nauki w warunkach bezpieczeństwa, ładu, estetyki i ogólnej kultury bycia.
- Prawo do twórczego udziału we wszystkich dziedzinach życia szkoły.
- Prawo do korzystania za wiedzą i zgodą dyrektora z całego wyposażenia szkoły w zakresie potrzebnym do realizacji zadań szkolnych.
- Prawo do pracy i wypoczynku w atmosferze życzliwości i poczucia bezpieczeństwa.

Obowiązki ucznia:

- Sumienna praca nad zdobywaniem wiedzy i formowaniem własnej osobowości.
- Punktualność i systematyczne uczęszczanie na zajęcia, szacunek dla nauczycieli i pracowników szkoły, koleżeńska postawa wobec rówieśników.
- Przestrzeganie zarządzeń dyrekcji.
- Kulturalne zachowanie się w szkole i poza szkołą, w tym dbałość o kulturę słowa.
- Dbłość o sprzęt szkolny oraz o ład w budynku i wokół niego.
- Poszanowanie zdrowia własnego i innych (nie palenie tytoniu na terenie szkoły, nie używanie i nie rozprowadzanie narkotyków, przestrzeganie zasad trzeźwości, przeciwstawianie się przejawom patologii społecznej).
- Godne reprezentowanie szkoły w miejscach publicznych.
- Otwartość na działania wychowawcze poprzez gotowość przyjęcia pomocy ze strony innych.

- Dyspozycyjność wobec inicjatyw kulturalnych, społecznych, religijnych, sportowych, rekreacyjnych propagowanych przez szkołę.

SAMORZĄD SZKOLNY

Samorząd szkolny tworzą wszyscy uczniowie szkoły. Jego rolą jest:

- uczestniczenie w realizacji zadań szkoły, w szczególności w zakresie procesu dydaktyczno-wychowawczego uczniów,
- reprezentowanie społeczności uczniowskiej w rozwiązywaniu problemów szkolnych,

IX. WSPÓŁPRACA SZKOŁY Z RODZICAMI

Zgodnie z art. 48 Konstytucji RP „Rodzice mają prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania.”

Pierwszą wspólnotą wychowawczą jest RODZINA, w której spotykają się różne pokolenia i pomagają sobie wzajemnie w osiągnięciu mądrości życiowej oraz godzeniu praw poszczególnych osób z wymaganiami życia społecznego. SZKOŁA oraz KOŚCIÓŁ dają rodzinie pomoc i wsparcie w dziele wychowawczym dbając o prawa dziecka, o ich postawę moralną i religijne wychowanie.

- pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci posiadają rodzice,
- nauczyciele jedynie wspierają rodziców w dziele wychowania, nie ponoszą zatem całkowitej odpowiedzialności za to dzieło,
- kierunek działalności wychowawczej szkoły nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniami rodziców.

Rodzice jako członkowie społeczności szkolnej biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:

- zapoznanie się z programem kształcenia, wychowania i opieki oraz organizacją procesu nauczania,
- uczestniczenie w stałych spotkaniach z wychowawcami klas,
- kontaktowanie się z nauczycielami przedmiotowymi uczącymi ich dziecko,

- pomaganie w rozwiązywaniu trudności wychowawczych związanych z uczniem,
- uczestniczenie w życiu szkoły i klasy w zaproponowanej przez siebie dziedzinie: wychowawczej, porządkowej i gospodarczej,
- uzyskiwanie pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego i szkolnej służby zdrowia,
- dbanie o odpowiedni wygląd dziecka uczęszczającego do szkoły.

Rodzice są włączeni w życie szkoły poprzez Radę Rodziców oraz indywidualne bądź grupowe spotkania z nauczycielami. Ponadto mogą korzystać z proponowanych przez szkołę spotkań o charakterze kulturowym, wychowawczym, religijnym, rekreacyjnym mającym na celu pogłębienie i wszechstronność wychowania dzieci, jak również wzrost znajomości między nimi, czyli rodzicami – wychowankami – nauczycielami.

X. METODY I SPOSOBY DZIAŁANIA

Skuteczność każdej metody wychowawczej jest uwarunkowana takimi czynnikami, jak:

- autorytet i wiarygodność wychowawców,
- nastawienie wychowanków,
- adekwatność stworzonych sytuacji wychowawczych do możliwości i potrzeb wychowanków.

Najważniejszą z metod jest metoda przykładu osobistego w myśl łacińskiej maksymy: „*Verba volant exempla trahunt*” – *Słowa ulatują przykłady pociągają*.

Podstawą działalności wychowawczej jest elastyczność, która pozwala na:

- szybkie, zdecydowane dopasowanie metod, technik i form wychowawczych do konkretnej sytuacji szkolnej,
 - unikanie schematyzmu przesłaniającego potrzeby wychowanków.
1. Zebrania dla rodziców odbywają się we wszystkich klasach w tym samym dniu w z góry zaplanowanych terminach. O terminach zebrań dla rodziców wszyscy zainteresowani są powiadamiani na początku roku szkolnego. Obecność rodziców na zebraniu obowiązkowa. Podczas zebrań oprócz wychowawcy klasy w szkole obecni są nauczyciele przedmiotowi, u których rodzice mogą uzyskać informację na temat postępów w nauce własnych dzieci. W dniu zebrania rodzice mogą także konsultować się z pedagogiem szkolnym w sprawie trudności wychowawczych związanych z uczniem.

2. Lekcje wychowawcze powinny być związane z tematyką „Programu Wychowawczo-Profilaktycznego” przyjętego przez szkołę.
3. Prowadzenie warsztatów, prelekcji dla nauczycieli, uczniów a także rodziców.
4. Współpraca z pedagogiem szkolnym zarówno wychowawców klas jak rodziców, wspólne rozwiązywanie problemów wychowawczych zaistniałych na terenie szkoły, klasy a także problemów indywidualnych

XI. REALIZACJA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

SFERA INTELEKTUALNA

Cele operacyjne	Sposoby realizacji	Kto?	Wyznacznik osiągniętego celu
1. Wykorzystanie w praktyce wiedzy ogólnej i praktycznej	Stworzenie warunków do uczenia się i nabywanie umiejętności poprzez aktywizację metod nauczania i uczenia się oraz zastosowanie różnorodnych środków dydaktycznych.	Nauczyciele, rodzina	Uzyskanie potwierdzenia kwalifikacji zawodowych (egzamin zawodowy), egzamin maturalny.
2. Dążenie do samokształcenia	Stworzenie warunków i bazy dydaktycznej dla uczniów. Nawiązywanie kontaktów z firmami szkoleniowymi.	Nauczyciel, rodzina, firmy szkoleniowe, internet	Uczestnictwo w szkoleniach, uzyskiwanie certyfikatów i świadectw nabytych umiejętności, osiągnięcia w olimpiadach przedmiotowych.
3. Posługiwanie się narzędziami informacyjno-medialnymi	Wyposażenie pracowni przedmiotowych w nowoczesny sprzęt. Nauczenie posługiwania się tym sprzętem. Stworzenie warunków do konsultacji indywidualnych i prac grupowych.	Nauczyciele	Sprawne, skuteczne posługiwanie się nowoczesną technologią informacyjną.
4. Pracowanie w sposób twórczy	Rozbudzanie i motywowanie do pracy twórczej poprzez pracę w grupach (tworzenie gazetek tematycznych, tablic, pomocy	Nauczyciele, rodzina	Uczestnictwo w konkursach, przeglądach. Wytwory pracy w postaci opracowań, gazetek tematycznych.

	dydaktycznych, prac konkursowych).		
5. Rozwiązywanie problemów własnego środowiska (uczniowskiego)	Pomoc i współdziałanie w pracach samorządu klasowego i szkolnego poprzez np. organizowanie imprez szkolnych i klasowych, współpraca z nauczycielami i dyrekcją szkoły. Współpraca z organizacjami młodzieżowymi.	Nauczyciele, uczniowie	Nabywanie umiejętności organizacyjnych i umiejętności współpracy. Prezentowanie i dbanie o interesy swojego środowiska.
6. Umiejętność odnalezienia się na rynku pracy	Wyposażenie w wiedzę niezbędną do samodzielnego poruszania się po rynku pracy (umiejętność sporządzenia dokumentacji osobowej, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej, wskazanie sposobów poszukiwania pracy). Wskazanie potrzeby dokończenia się, zmiany profilu zawodowego lub wykształcenia.	Nauczyciele, pedagog, instytucje zajmujące się doradztwem zawodowym	Dokonanie wyboru dalszej drogi rozwoju (nauka, praca zawodowa).
7. Ochrona uczniów przed zagrożeniami bez troski korzystania z Internetu	Udział młodzieży w akcjach dotyczących Bezpiecznego Internetu, lekcje wychowawcze, tablice informacyjne, konkursy.	Wychowawcy, uczniowie, pedagog, nauczyciele przedmiotów zawodowych	Wzrost u uczniów świadomości zagrożeń cyfrowych w Internecie. Zwrócenie uwagi na rozsądne i pożyteczne korzystanie z komputera

SFERA EMOCJONALNA

Cele operacyjne	Sposoby realizacji	Kto?	Wyznacznik osiągniętego celu
1. Budowanie prawidłowych relacji nauczyciel - uczeń - rodzic	Wspólny udział w imprezach szkolnych i klasowych, wycieczki.	Nauczyciel, rodzic, uczeń	Przyjazne relacje nauczyciel - uczeń, dobra współpraca z rodzicami, wymiana informacji, dialog, otwartość nauczyciela na problemy uczniów.
2. Uświadomienie znaczenia rodziny w życiu człowieka i kształtowanie prawidłowych relacji w rodzinie	Współpraca z rodzicami w zakresie prawidłowych relacji między nimi a dzieckiem (konflikt pokoleń, przyczyny i sposoby rozwiązywania konfliktów). Ukazywanie uczniom w ramach lekcji wychowawczych: <ul style="list-style-type: none"> - roli poszczególnych członków rodziny, - odpowiedzialność i wszystkich za atmosferę panującą w rodzinie. Organizowanie prelekcji na terenie	Wychowawca, uczniowie, rodzice, pedagog	Wzajemny szacunek i zrozumienie, poprawa relacji rodzice - dzieci, poszanowanie przez ucznia tradycji swojej rodziny, poznanie swoich praw i obowiązków względem domu i rodziny.

	szkoły oraz kierowanie rodziców do poradni pedagogiczno-psychologicznej.		
3. Kształtowanie wrażliwości na zło i krzywdę. Tworzenie klimatu dla koleżeństwa i przyjaźni oraz szacunku dla drugiego człowieka	Prowadzenie zajęć kształtujących postawę tolerancji, wyrozumiałości, otwartości dla odmienności drugiego człowieka, zajęcia integracyjne, gazetki szkolne, organizowanie pogadank, warsztatów.	Wychowawcy, uczniowie, pedagog, zaproszeni goście	Wykazywane przez ucznia: - brak konfliktowości, - szacunek, akceptacja, wrażliwość, życzliwość, - umiejętność prawidłowego rozpoznawania uczuć i ich wyrażania
4. Kształtowanie wrażliwości uczuciowej, emocjonalnej (empatia)	Udział młodzieży w akcjach charytatywnych.	Wychowawcy, uczniowie, pedagog	Nabycie przez uczniów umiejętności wczuwania się w sytuację innych ludzi.
5. Kształtowanie asertywności i akceptacji siebie	Praca na zajęciach wychowawczych, stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresom.	Wychowawcy, pedagog, uczniowie	Nabycie przez ucznia umiejętności właściwych reakcji w kontaktach z innymi ludźmi. Uczenie zachowań asertywnych. Prawidłowy wizerunek własnej osoby. Prawidłowa postawa życiowa.
6. Przeciwdziałanie agresji	Praca na zajęciach wychowawczych z wykorzystaniem filmów edukacyjnych, warsztaty edukacyjne. Szybkie interwencje wobec uczniów przejawiających agresję. Przeciwdziałanie	Wychowawcy, pedagog, uczniowie	Umiejętność opanowywania przez uczniów emocji negatywnych (agresja słowna i fizyczna, wandalizm, chuligaństwo). Uświadamianie przyczyn agresji (niwelowanie ich).

	zjawiskom przemocy psychicznej i fizycznej w grupie rówieśniczej, i od dorosłych w rodzinie. Przeciwdziałanie dyskryminacji jednostki		
7..Zapoznanie uczniów z subkulturami młodzieżowymi	Praca na zajęciach wychowawczych.	Wychowawcy, pedagog	Zrozumienie przez ucznia przyczyn i zagrożeń.

SFERA FIZYCZNA

Cele operacyjne	Sposoby realizacji	Kto?	Wyznacznik osiągniętego celu
1. Dbłość o zdrowie własne i innych oraz kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i żywieniowych	Plakaty, pokazy zdrowego odżywiania, pogadanki, programy profilaktyczne (własne i oferowane przez instytucje).	Wychowawca, pielęgniarka szkolna	Obserwacja uczniów.
2 .Zaburzenia w zdrowym stylu życia, a przede wszystkim odżywianiu: (diety restrykcyjne: bulimia, anoreksja).	Omawianie zagadnień dot. prawidłowego odżywiania na lekcjach biologii, wychowania fizycznego,	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog pielęgniarka	Zwiększenie świadomości na temat prawidłowego odżywiania. Zdobycie umiejętności rozwiązywania

	<p>wychowania do życia w rodzinie, edukacji dla bezpieczeństwa oraz na godzinach wychowawczych.</p> <p>Prawidłowe odżywianie (anoreksja, bulimia, diety restrykcyjne),</p>		<p>problemów i pokonywania trudności związanych z okresem dojrzewania. Wiedza na temat chorób XXI wieku i zagrożeń z nimi związanych</p>
<p>3.Zapobieganie samobójstwom oraz innym działaniom autodestrukcyjnym u uczniów.</p>	<p>Praca na zajęciach wychowawczych, warsztatach edukacyjnych, indywidualne rozmowy z uczniami, stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresom. Uczenie sposobów obrony swojej osoby przed przemocą fizyczną, agresją słowną czy izolowaniem.</p> <p>Zwiększenie poczucia własnej wartości ucznia oraz kształtowanie szacunku dla własnego życia i zdrowia. radzenie sobie</p>	<p>Wychowawcy, pedagog , wszyscy pracownicy szkoły, zaproszeni goście</p>	<p>Nabycie przez ucznia umiejętności właściwych reakcji w kontaktach z innymi ludźmi. Uczenie zachowań asertywnych. Prawidłowy wizerunek własnej osoby. Prawidłowa postawa życiowa. Wskazywanie uczniom miejsc wsparcia poza szkołą (m.in. telefony zaufania, punkty konsultacyjno-psychologiczne i psychoterapeutyczne)</p>

	<p>ze stresem i sytuacjami trudnymi.</p> <p>Stworzenie właściwego klimatu szkoły zaufania w klasie, szkole.</p> <p>Uwrażliwienie uczniów na potrzeby innych ludzi, nauczanie ich tolerancji poszanowania praw i godności człowieka.</p> <p>Reagowanie na wszelkie symptomy stanów depresyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z domem rodzinnym, - współpraca z instytucjami, specjalistami - opieka wychowawcy i pedagoga szkolnego nad uczniami z grupy ryzyka. 		
4. Upowszechnienie higieny osobistej	Pogadanka, materiały informacyjne i reklamowe, pokazy promocyjne	Pielęgniarka szkolna	Obserwacja uczniów
5. Uświadamianie zagrożeń chorobowych	Materiały informacyjne, pogadanki	Wychowawca, pielęgniarki	Kontrola pielęgniarki szkolnej, .

6.Kształtowanie sprawności fizycznej, rozwijanie własnych predyspozycji sportowych	Wycieczki, dzień sportu, uczestnictwo w rozgrywkach, klasy sportowe.	Nauczyciele wf, wychowawca	Analiza badań stanu zdrowia, aktywność, systematyczność, wytrwałość w osiąganiu tężyzny fizycznej.
7. Uczenie aktywnego odpoczynku	Filmy, pogadanka.	Wychowawca, pielęgniarka, pedagog	Obserwacje.
8.Propagowanie ekologicznego sposobu życia we współczesnym świecie	Materiały informacyjne, udział w „sprzątaniu świata”, zbiórki surowców wtórnych.	Wychowawca, nauczyciele biologii, wf	Sprawozdania z imprez.
9.Przeciwdziałanie stosowaniu używek. Zachowania ryzykowne związane ze spożywaniem alkoholu, paleniem papierosów i używaniem środków psychoaktywnych.	Pogadanki, filmy edukacyjne, spotkania z policjantem, plakaty, konkursy, prelekcje, programy profilaktyczne, zebrania z rodzicami, prelekcje, spektakle profilaktyczne. Działania łączone z programem profilaktyki szkoły przeznaczone dla całej społeczności szkolnej. Gromadzenie i propagowanie odpowiedniej literatury. Bieżąca analiza wypadków	Pedagog, wychowawca, pielęgniarka, policjant, edukatorzy, terapeuci	Organizowanie prelekcji, warsztatów, wyjść edukacyjnych itp. dla uczniów, rodziców i nauczycieli z profilaktyki uzależnień. Pomoc i kierowanie uczniów na specjalistyczne badania w przypadkach podejrzeń o używanie środków zmieniających świadomość. Współpraca ze Strażą Miejską, Policją i Ośrodkami Przeciwdziałania Uzależnieniom takim jak : Stowarzyszenie Pomocy Arka Noego,Stowarzysze

	<p>uczniów zagrożonych uzależnieniami i podejmowanie określonych decyzji. Podjęcie tematów związanych z propagowaniem zdrowego stylu życia i przeciwdziałania uzależnieniom na innych lekcjach przedmiotowych.</p>		<p>nie Klubu Abstynenta KROKUS, Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwego Stylu Życia "SZANSA, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze, Stowarzyszenie na rzecz ochrony zdrowia i promocji zdrowego stylu życia "Rozwój" . Natychmiastowy kontakt z rodzicami w przypadku podejrzeń używania środków zmieniających świadomość. Pomoć w organizowaniu pierwszego kontaktu ze specjalistą</p>
--	--	--	---

SFERA SPOŁECZNA

Cele operacyjne	Sposoby realizacji	Kto?	Wyznacznik osiągniętego celu
1. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej	<p>Poznanie przez uczniów historii i tradycji naszego narodu i regionu w ramach zajęć szkolnych.</p> <p>Uświadomienie znaczenia symboli narodowych w trakcie zajęć dydaktycznych i uroczystości okolicznościowych.</p> <p>Rozbudzanie poczucia dumy narodowej poprzez zapoznanie z dorobkiem kulturalnym i naukowym naszego kraju.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, historii, geografii</p>	<p>Uczeń nabywa umiejętność odpowiedniego zachowania się podczas uroczystości szkolnych i państwowych.</p> <p>Szanuje symbole narodowe. Zna kulturalny i naukowy dorobek własnego kraju.</p>
2. Przygotowanie uczniów do uczestnictwa w życiu społeczeństwa demokratycznego	<p>Omówienie praw i obowiązków ucznia na podstawie Statutu Szkoły.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele historii, WOS, opiekun samorządu szkolnego</p>	<p>Uczeń zna prawa i obowiązki ucznia i obywatela.</p> <p>Świadomie uczestniczy w życiu społecznym</p>

	Zapoznanie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Uświadomienie praw obywatelskich wynikających z Konwencji Praw Dziecka, Deklaracji Praw Człowieka i Konstytucji RP. Organizacja i wybór samorządu szkolnego.		i politycznym. Umie korzystać z usług instytucji publicznych.
3.Rozumienie rodziny w życiu człowieka	Realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”.	nauczyciel	Uczeń szanuje tradycje swojej rodziny.
4.Organizacja zajęć w formie dyskusji	Spotkania, pogadanki, film.	Nauczyciele, pedagog	Integracja klasy, społeczności szkolnej.
5.Propagowanie kultury fizycznej	Uczestnictwo w rozgrywkach indywidualnych i grupowych.	Nauczyciele w-f	Postawa zdrowej rywalizacji.
6.Organizacja różnych form pomocy dla potrzebujących . Współpraca z organizacjami charytatywnymi	Góra grosza, współpraca z hospicjum Miłosierdzia Bożego”, Kalendarz w każdej klasie”, opieka i zabawy z dziećmi z domu dziecka – Dreams&	Pedagog, uczniowie, organizator Dreams	Czynny udział uczniów w pracach społecznych, aktywność, uczciwość, cierpliwość, wrażliwość na potrzeby innych.

	Teams, "Wrzuć koreczek na wózek"		
7.Prace na rzecz środowiska	Wykonywanie prac na rzecz środowiska, udział uczniów w akcji „Sprzątanie świata”.	Organizacje ekologiczne, wyznaczeni nauczyciele	Wrażliwość na przyrodę, kształtowanie postawy ekologicznej.
8.Zachowanie w miejscach publicznych	Film, udział w organizacji spektakli, pogadanka.	Kino, opera, teatr, koncerty	Prawidłowa postawa.
9.Przygotowanie do rozumienia i właściwej oceny języka mediów	Prowadzenie kroniki szkolnej. Tworzenie i korzystanie z informacji zawartych w gablotach szkolnych. Korzystanie z nowoczesnych nośników informacji (internet).	Wychowawcy, uczniowie	Odpowiednia umiejętność korzystania ze zdobytych informacji.
10. Budowanie poczucia odpowiedzialności. Absencja szkolna	Ograniczenie zjawiska wagarowania i nieusprawiedliwionego opuszczania lekcji przez uczniów Zwrócenie większej uwagi na systematyczność kontroli frekwencji uczniów i sprawiedliwe, zgodne	Wychowawca, pedagog	Obserwacja dziennika. Częstszy kontakt z rodzicami dotyczący wagarów i opuszczania lekcji. Współpraca z Urzędami Miast, Gmin, praca w Aplikacji Obowiązek

	z zapisami statutu wyciąganie konsekwencji.		
--	---	--	--

SFERA DUCHOWA

Cele operacyjne	Sposoby realizacji	Kto?	Wyznacznik osiągniętego celu
1.Określenie znaczenia autorytetów	Spotkania autobiograficzne, spotkania autorskie.	Goście (pisarz itp.), muzea, teatry, galerie	Wykazanie się znajomością osobistości i autorytetów ogólnie cenionych i akceptowanych.
2.Poznawanie zasad wiary	Udział w lekcjach religii, mszach, pielgrzymkach	Ksiądz, katecheta	Poznaje zasady wiary i potrafi je stosować w życiu codziennym,
3.Poznawanie dorobku kultury.- Kształcenie postawy twórczej,	Udział w koncertach, wyjść do kina, teatru, udział w wystawach	Ksiądz, katecheta, Wychowawcy, nauczyciele	Potrafi uczestniczyć w różnych formach kultury. Odczuwa potrzebę udziału w życiu kulturalnym

	plastycznych, wyjścia do muzeum,		środowiska i całego regionu. Dostrzega otaczające go piękno i docenia je.
4. Rozbudzenie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, plastycznymi, muzycznymi,		Ksiądz, katecheta, Wychowawcy, nauczyciele	Potrafi wyrażać własne przeżycia w formie nie tylko pisemnej i ustnej wynikające z kontaktu z dziełem literackim, muzycznym, plastycznym, itp. ,
5. Zdolność do głębokiego kontaktu duchowego z drugim człowiekiem. Myślenie refleksyjne,	Kształtowanie osobowości uczniów w duchu umiejętności wykraczania poza egoistyczne oraz praktyczne i doraźne cele życiowe. (lekcje religii, lekcje wychowawcze).	Ksiądz, katecheta, Wychowawcy, nauczyciele	Kształcenie postawy samoakceptacji i samokrytycyzmu. Potrafi budować i nawiązać relacje z drugim człowiekiem o podobnej wrażliwości duchowej i estetycznej. (grupa teatralna, zespół muzyczny),
6. Aktywny udział w tworzeniu i przeobrażaniu najbliższego otoczenia,	Współpraca ze środowiskiem lokalnym w różnych przedsięwzięciach. (lekcje religii, lekcje wychowawcze).	Ksiądz, katecheta, Wychowawcy, nauczyciele	Odczuwa potrzebę aktywnego udziału w kształtowaniu najbliższego otoczenia. Wykazuje chęć poznawania ojczywego kraju i jego tradycji. Zna legendy, baśnie i tradycje lokalne.

XII. EFEKT ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH.

MONITOROWANIE DZIAŁAŃ

Działania dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i profilaktyczne szkoły zmierzają do osiągnięcia takiego stanu rozwoju wychowanków, aby każdy z nich był:

- człowiekiem kulturalnym, stosownie zachowującym się w każdej sytuacji,
- asertywnym wobec czyhających na niego zagrożeń w otaczającym go świecie,
- osobą, która umie współdziałać w grupie,
- kimś, kto stawia sobie ambitne cele, realizując je konsekwentnie, będąc jednocześnie
- wiernym swoim codziennym obowiązkom,
- świadomym sposobów, możliwości dalszego kształcenia w rodzinnym mieście, regionie, kraju, by realizować swoje marzenia i plany życiowe związane z wyborem szkoły, studiów, zawodu,
- człowiekiem charakteryzującym się postawą tolerancji, akceptacji, solidarności i lojalności, znającym przy tym granice wymienionych wartości,
- istotą, która umie hierarchizować wartości; wrażliwą na piękno, dobro i prawdę obecne w szeroko pojmowanej kulturze, będącej wyrazem działalności człowieka w świecie,
- osobą, której postawa świadczy o szacunku wobec każdego pracownika szkoły, tradycji szkoły, rodziny, „małej ojczyzny”, historii, kultury narodu, przyrody,
- człowiekiem przywiązanym do tradycji i historii własnego narodu,
- osobą mającą poczucie godności własnej i cudzej, przejawiającej się również w odpowiedzialności za słowo,
- kimś, kto dba o własny rozwój fizyczny i psychiczny,
- człowiekiem znającym i próbującym rozwiązywać dylematy związane z wchodzeniem w dorosłość, dobrze przygotowanym do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, państwie, świadomym i odpowiedzialnym uczestnikiem życia publicznego i kulturalnego miasta, regionu, kraju, Europy i świata, kimś, kto umie określić własną tożsamość poprzez pamięć o historii swego narodu,
- przygotowanym do dalszego kształcenia, otwartym na stałe podnoszenie swoich kwalifikacji, przedsiębiorczym wobec zmian na rynku pracy, osobą budującą koncepcję życia w oparciu o zakorzenione pozytywne wzorce moralne, podstawę dialogu i podmiotowości człowieka oraz rzetelną uczciwą pracę, czując potrzebę pełnego uczestniczenia w duchowym dziedzictwie ludzkości zwanym kulturą.

Działania wychowawczo-profilaktyczne będą prowadzone nie tylko podczas realizacji

programów ,ale przede wszystkim w codziennej pracy wychowawczej, na zajęciach lekcyjnych i poza nimi ze szczególnym zwróceniem uwagi na ten problem podczas organizowania wycieczek i innych wyjazdów poza szkołą. Niezbędne jest także włączenie rodziców do takich przedsięwzięć. Ponadto jesteśmy przekonani, że kluczowe dla profilaktyki wszelkiego rodzaju zagrożeń jest budowanie wspólnoty uczniowskiej. Po zakończeniu każdego roku szkolnego niezbędna analiza skuteczności działań i wprowadzanie korekt.

Monitorowanie realizacji planów pracy wychowawczo-profilaktycznej odbywa się poprzez:

1. Obserwację zachowania uczniów przez nauczycieli w trakcie zajęć edukacyjnych, przerw i zajęć pozaszkolnych, uwagi pozytywne i negatywne zamieszczone są w dziennikach lekcyjnych,
2. Okresowe sprawdzanie realizacji harmonogramu planu pracy wychowawczej na dany rok szkolny,
3. Kontrolowanie organizacji i przebiegu imprez i uroczystości szkolnych,
4. Stosowanie aktywnych form na lekcjach wychowawczych dotyczących samooceny, samokontroli i współpracy uczniów,
5. Sprawdzanie organizacji wycieczek szkolnych (karty wycieczek, wpisy do dziennika itp.),
6. Spotkania z rodzicami w ramach wywiadówek, „dni otwartej szkoły” i indywidualnych rozmów (tematyka zebrań, frekwencja, informacje o postępach uczniów i działaniu szkoły),
7. Nadzorowanie organizacji zajęć pozalekcyjnych (plany pracy, dzienniki),
8. Współpracę z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

CZynniki chroniące przed rozwojem problemów w obszarze zdrowia psychicznego i zaburzeń.

1. Indywidualne

- równowaga psychiczna
- pozytywne usposobienie
- bezkonfliktowość
- odpowiednie odżywianie
- więź z rodziną
- osiągnięcia szkolne
- umiejętność rozwiązywania problemów
- kompetencje i umiejętności społeczne
- prawidłowy styl radzenia sobie w różnych sytuacjach
- optymizm
- przekonania moralne
- sprecyzowane wartości
- pozytywne postrzeganie własnej osoby.

2. Rodzinne/Społeczne

- wspierający i opiekuńczy rodzice;
- harmonia w rodzinie;
- bezpieczna i stabilna rodzina;
- odpowiedzialność dorosłych i dzieci za rodzinę;
- wspierające relacje z innymi dorosłymi i dziećmi;
- silne normy etyczne i moralne postępowanie członków rodziny

3. Związane ze szkołą

- poczucie przynależności
- przyjazny klimat w szkole
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza
- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy
- sukcesy edukacyjne, inspirowanie do osiągnięć i rozpoznawania własnych uzdolnień
- zdecydowana niezgoda szkoły na przemoc.

4. WYDARZENIA I SYTUACJE ŻYCIOWE

- relacje z innymi znaczącymi osobami (partnerem, mentorem);
- okazje do przeżycia wielkiej zmiany życiowej i znalezienia się w punkcie zwrotnym;
- bezpieczeństwo ekonomiczne;
- dobry stan zdrowia fizycznego

5. ŚRODOWISKOWE I KULTUROWE

- poczucie przynależności
- więź ze społecznością lokalną
- przynależność do kościoła lub innych grup w środowisku
- silne poczucie tożsamości kulturowej i dumy etnicznej
- dostępność pomocy i wsparcia ze strony odpowiednich służb społecznych.

CZYNNIKI RYZYKA POTENCJALNIE WPŁYWAJĄCE NA ROZWÓJ PROBLEMÓW W OBSZARZE ZDROWIA PSYCHICZNEGO I ZABURZEŃ.

1. INDYWIDUALNE

- uszkodzenie mózgu w okresie płodowym
- wcześniactwo
- urazy okołoporodowe
- niska waga urodzeniowa, komplikacje zdrowotne
- upośledzenie fizyczne i intelektualne
- słabe zdrowie w dzieciństwie
- brak lub słaba więź z rodzicami w dzieciństwie
- niski poziom inteligencji
- trudne usposobienie
- chroniczne choroby
- niewielkie umiejętności społeczne
- niska samoocena
- alienacja
- impulsywność

2. RODZINNE/SPOŁECZNE

- nastoletnia matka
- posiadanie tylko jednego rodzica
- brak obecności ojca w domu rodzinnym;
- bardzo liczna rodzina
- negatywne wzorce ról społecznych w otoczeniu
- przemoc i dysharmonia w rodzinie
- niezgoda małżeńska między rodzicami
- niewystarczający nadzór lub nieodpowiednie kierowanie dzieckiem
- małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka
- zaniedbanie w dzieciństwie
- długotrwałe bezrobocie rodziców
- przestępczość rodziców
- nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodziców
- choroby psychiczne rodziców
- surowa dyscyplina lub brak dyscypliny w domu, niekonsekwencja wychowawcza
- izolacja społeczna rodziny
- doświadczenie odrzucenia
- brak ciepła, czułości i sympatii wśród domowników.

3. ZWIĄZANE ZE SZKOŁĄ

- przemoc rówieśnicza
- odrzucenie przez rówieśników
- słaba więź ze szkołą
- brak umiejętności kierowania własnym zachowaniem
- przynależność do destrukcyjnej grupy rówieśniczej
- niepowodzenia szkolne
- wydarzenia i sytuacje życiowe

4. WYDARZENIA I SYTUACJE ŻYCIOWE

- wykorzystanie fizyczne, seksualne, emocjonalne
- zmiana szkoły
- rozwód i rozpad rodziny
- śmierć członka rodziny

- choroba fizyczna, pogorszenie się zdrowia
- bezrobocie, bezdomność
- ubóstwo, brak stabilizacji ekonomicznej
- brak gwarancji pracy zarobkowej
- negatywne relacje ze współpracownikami
- wypadek w pracy, uszczerbek na zdrowiu, ułomność
- opiekowanie się osobą chorą/niepełnosprawną
- przebywanie w domu opieki
- wojna lub naturalna katastrofa

5. ŚRODOWISKOWE I KULTUROWE

- niekorzystne warunki socjoekonomiczne
- dyskryminacja społeczna lub kulturowa
- przemoc i przestępczość
- zamieszkanie w okolicy pozbawionej środków transportu, sklepów i miejsc rekreacji.